

SPECIAL REPORT

Cyklister skadas allvarligt på grund av dåligt underhåll

Foto: Rasmus G Höglund

Enligt en studie som gjorts av Trafikverket orsakar bristande underhåll ungefär 35% av alla olyckor där cyklister skadas allvarligt. Men det är dock endast nio av Sveriges 60 största kommuner som håller en god kvalitet på drift och underhåll av sina cykelvägar. Därför är detta ett av tio prioriterade insatsområden i arbetet mot nollvisionen. Enligt en tidigare rapport från VTI är ett av förslagen för att minska olyckorna att göra det enklare för cyklisterna att lämna information om farliga brister, så att väghållarna kan åtgärda dem innan någon skadas.

Enligt Trafikverket är bättre underhåll av gång- och cykelvägar att få bort lösgrus, gropar och ojämnheter en av de viktigaste åtgärderna för att få ned antalet singelolyckor med cyklister. Jonas Bratt på Infracontrol säger att Infracontrol Online kan fylla en viktig funktion i detta sammanhang:

- *Cyklister är ofta mycket engagerade trafikanter och har lätt att upptäcka saker som inte står rätt till. De kommuner som anslutit sig till Infracontrol Online kan erbjuda dem en enkel möjlighet att rapportera fel och brister, så att dessa kan åtgärdas innan någon skadas. Samtidigt får kommunen full kontroll över att åtgärderna verkligen genomförs och kan rapportera tillbaka till den som upptäckte och anmälde bristen.*

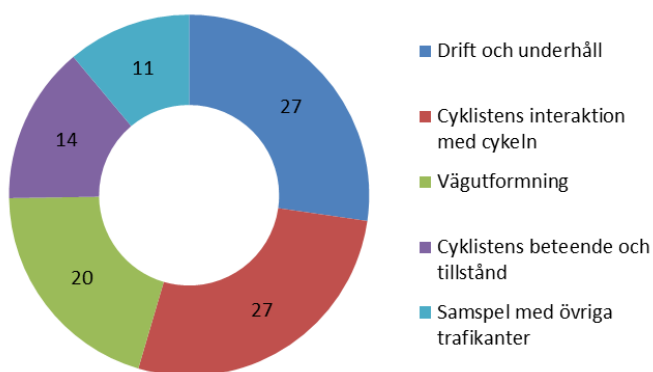
Bristande underhåll orsakar många cykelolyckor

Enligt Trafikverkets studie ökade antalet olyckor där cyklister skadas allvarligt från 1 800 år 2012 till 2 200 förra året. Men endast nio av Sveriges 60 största kommuner håller en god kvalitet på drift och underhåll av sina cykelvägar, och därför har man tagit med just detta som ett tio prioriterade områden i arbetet mot nollvisionen.

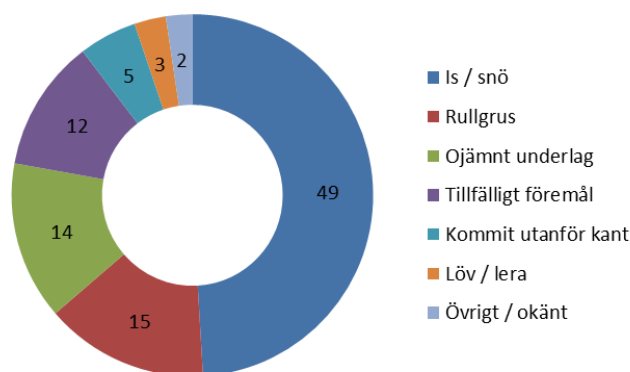
Enligt en annan tidigare genomförd studie av VTI, som finansierades av Länsförsäkringars forskningsfond, är ungefär en tredjedel av de trafikanter som skrivs in på sjukhus cyklister. Majoriteten av dessa har skadats i en singelolycka. Även denna studie bekräftar att bristande underhåll är en av de större bakomliggande orsakerna.

- De olycksorsaker som oftast förekommer relaterat till bristande drift och underhåll är ishalka, följt av omkullkörning på rullgrus, säger Anna Niska som har varit projektledare för studien och är en av medförfattarna till rapporten. Andra orsaker är att man kört i gropar eller annan ojämnhet på vägytan, har cyklat omkull på tillfälliga föremål såsom grenar eller skadat sig i anslutning till vägarbeten.

Hon understryker dock att det sällan är en enskild faktor som utgör orsak till olyckorna och att rapportens sammanställningar bygger på den faktor som ansetts vara huvudorsak till varje olycka.

Fördelning av kända orsaker till cyklisters singelolyckor (%)
Källa: VTI rapport 779

Fördelning av orsaker relaterat till drift och underhåll (%)
Källa: VTI rapport 779

Bättre information kan minska antalet olyckor

Anna Niska säger att säkerhetsaspekten är mycket viktig nu när fler och fler väljer cykeln som transportmedel:

- Det är viktigt att väghållaren blir mer medveten om betydelsen av en hög drift och underhållsstandard för cyklisternas säkerhet. Cyklister är mycket känsliga för brister i vägytan och alltså behöver drift- och underhållsåtgärder på cykelvägnätet prioriteras. Det behövs metoder för att identifiera brister i vägnätet och rutiner för att snabbt åtgärda dem.

Av rapporten framgår att många av de som råkat ut för olyckor säger att olyckan inte hade hänt om väghållningen hade varit bättre. En av orsakerna till bristerna kan vara att väghållaren helt enkelt saknar information.

- Vi ser att det finns ett behov av att på ett enkelt och lättillgängligt sätt kunna framföra och rapportera brister i vägutformning samt drift och underhåll till väghållaren, säger Anna Niska. I det fallet är det också viktigt med återkoppling så att den som gjort en inrapportering får information om att meddelandet nått rätt mottagare och vilka eventuella åtgärder som kommer att genomföras.

Vill du läsa mer om Trafikverkets och VTI:s studier så kan du ladda ned rapporterna här:

[VTI rapport 779 - Cyklisters singelolyckor, Analys av olycks- och skadedata samt djupintervjuer Trafikverket - Analys av trafiksäkerhetsutvecklingen 2013](#)

Vill du veta mer?

Kontakta Jonas Bratt, Affärsområdesansvarig, 031 – 333 27 08, jonas.bratt@infracontrol.com